

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 601/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupom Správneho súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. BA-5S/60/2022, sp. zn. BA-2S/92/2022 a sp. zn. 2S/8/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi správneho súdu v konaniach označených v záhlaví tohto rozhodnutia a priznania finančného zadosťučinenia vo výške 3 500 eur v každom napadnutom konaní. Zároveň žiada aj o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie pred ústavným súdom, odvolávajúc sa na svoju zlú finančnú situáciu.

2. Z ústavnej sťažnosti a predložených príloh vyplýva, že sa sťažovateľ správnu žalobou pôvodne doručенou Krajskému súdu v Bratislave a vedenou pod sp. zn. 5S/60/2022 domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelárie Bratislava (ďalej len „žalovaný“) č. KaBA/6109/2022 z 22. februára 2022, ktorým mu nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci podania kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu vydanému v konaní sp. zn. 5S/278/2021. Správny súd, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdnictva z krajského súdu, vo veci sťažovateľa dosiaľ nerozhodol.

3. V poradí druhou správnu žalobou podanou 13. mája 2022 sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaBA/7690/2022 z 10. marca 2022, ktorým žalovaný sťažovateľovi predbežne neposkytol právnu pomoc vo veci podania správnej žaloby proti rozhodnutiu žalovaného č. KaBA/6109/2022 z 22. februára 2022 (bod 2 tohto rozhodnutia). Správny súd rozsudkom č. k. BA-2S/92/2022-38 z 28. februára 2024 predmetné rozhodnutie žalovaného z 10. marca 2022 zrušil, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal proti žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 25. mája 2024.

4. Treťou správnu žalobou podanou 6. októbra 2023 sa sťažovateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaBA/7690/2022-93667/2023 z 11. augusta 2023, ktorým mu bolo odňaté poskytovanie právnej pomoci. Správny súd vo veci dosiaľ nerozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vyjadruje nespokojnosť s postupmi správneho súdu v napadnutých konaniach, ktoré považuje za prietahové.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu v prvom rade k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

7. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti a táto nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená (I. ÚS 60/2019).

8. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť (I. ÚS 60/2019).

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

III.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BA-2S/92/2022:

10. Ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu uplatnenému sťažovateľom v bode 1 tohto rozhodnutia len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

11. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

12. Ústavná sťažnosť sťažovateľa namietajúca postup správneho súdu v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená 14. októbra 2024, t. j. zjavne po tom, keď vo veci samej bolo právoplatne rozhodnuté (bod 3 tohto rozhodnutia). O trovách konania bolo rozhodnuté uznesením správneho súdu z 15. novembra 2024.

13. Sťažovateľ sa teda v predmetnej veci domáha ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v napadnutom konaní namietané porušenie označených práv už nemohlo trvať. Podľa názoru ústavného súdu bola už v čase podania ústavnej sťažnosti právna neistota sťažovateľa vo veci samej odstránená, preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/60/2022:

14. Predmetom ústavnej sťažnosti v tejto časti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom správneho súdu v konaní o ním podanej správnej žalobe, keďže o jeho žalobe nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté.

15. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti trvá napadnuté konanie pred správnym súdom 2 roky a 8 mesiacov. Uznesením z 23. septembra 2022 správny súd priznal sťažovateľovi v celom rozsahu oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podanú žalobu. Dopytom na správnom súde ústavný súd zistil, že v napadnutom konaní dosiaľ nebolo rozhodnuté.

16. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj absencia zistenia možnosti vysloviť porušenie označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014).

17. Aj keď v posudzovanej veci nedošlo napr. k nariadeniu pojednávania, resp. k iným úkonom viditeľným z pohľadu sťažovateľa, to ešte samo osebe neznamená, že správny súd je vo veci nečinný.

18. Vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, momentálna dĺžka trvania napadnutého konania správneho súdu je stále v rámci ústavnej akceptovateľnosti, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.3. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2S/8/2023:

19. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti trvá napadnuté konanie pred správnym súdom 1 rok. Sťažovateľ v rámci odôvodnenia zmienil, že dôvody na odňatie právnej pomoci sú svojvoľné, vymyslené, nezákonné a vo veci nie je rozhodnuté.

20. Keďže celková dĺžka napadnutého konania pred správnym súdom dosiahla jeden rok, v tomto ohľade nemožno doterajšiu dĺžku napadnutého konania zatiaľ považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná. Ústavný súd pripomína, že správny súd v konaniach o správnej žalobe nevykonáva dokazovanie a ani obdobné úkony, a preto nie je možné posudzovať nedostatok viditeľnej aktivity správneho súdu optikou, ktorou ústavný súd hodnotí postup všeobecných súdov pri posudzovaní potenciálnych prietáhov v civilnom alebo trestnom konaní (m. m. IV. ÚS 230/2023).

21. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

22. V súhrne s doterajším priebehom napadnutého konania (aj konania vedeného pod sp. zn. BA-5S/60/2022) však ústavný súd zároveň pripomína, že prípadná následná nečinnosť správneho súdu alebo jeho prípadná následná neefektívna, resp. nesústredená činnosť by mohla založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prietáhov, čo by mohlo mať za následok vyslovenie porušenia práv sťažovateľa ústavným súdom. V takom prípade by toto rozhodnutie nebolo prekážkou prípustnosti opätovného konania pred ústavným súdom a rozhodovania vo veci samej, čo však neplatí pre alternatívu unáhlene opakovaného podania ústavnej sťažnosti.

III.4. K sťažovateľom podanej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

23. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017).

24. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu